

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 16. junija 2022 *

„Predhodno odločanje – Javno naročanje – Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 – Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 – Neuporaba za javna naročila, ki jih oddajo države članice in so financirana s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov – Direktiva 2014/24/EU – Neposredna in brezpogojna napolitvev na določbe prava Unije v nacionalni zakonodaji – Uporaba za naročilo, katerega ocenjena vrednost je nižja od mejne vrednosti, določene z direktivo – Člen 32(2)(a) – Možnost javnega naročnika, da k sodelovanju v postopku s pogajanjem brez predhodne objave povabi en sam gospodarski subjekt, potem ko je ugotovil, da predhodni odprti postopek ni bil uspešen – Obveznost ohraniti prvotne pogoje naročila brez uvajanja bistvenih sprememb“

V zadevi C-376/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče, Bolgarija) z odločbo z dne 28. maja 2021, ki je na Sodišče prispela 17. junija 2021, v postopku

Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014-2020

proti

Obshtina Razlog,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi N. Jääskinen, predsednik senata, M. Safjan in M. Gavalec (poročevalec), sodnika,

generalna pravobranilka: L. Medina,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Evropsko komisijo D. Drambozova, P. Ondrůšek, P. Rossi in G. Wils, agenti,

* Jezik postopka: bolgarščina.

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 102 in 104 Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL 2012, L 298, str. 1, in popravek v UL 2015, L 188, str. 55), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2015/1929 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. oktobra 2015 (UL 2015, L 286, str. 1, v nadaljevanju: Uredba št. 966/2012), ter členov 160 in 164 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe št. 966/2012 (UL 2018, L 193, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014-2020 (namestnik ministra za regionalni razvoj in javne gradnje v vlogi vodje organa za izvajanje operativnega programa „Regije v razvoju“ 2014–2020, v nadaljevanju: minister) in Obshtina Razlog (občina Razlog, Bolgarija) v zvezi z odločbo ministra, s katero je bil tej občini naložen finančni popravek zaradi kršitev pravil glede, na eni strani, javnega naročanja in glede, na drugi strani, uporabe evropskih sredstev, ki so bila dodeljena navedeni občini.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 966/2012

- 3 Člen 102 Uredbe št. 966/2012, naslovljen „Načela, ki se uporabljajo za javna naročila“, je določal:
 - „1. Vsa javna naročila, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračuna [Evropske unije], upoštevajo načela preglednosti, sorazmernosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije.
 2. Pri vseh naročilih se omogoči sodelovanje najširšemu možnemu krogu ponudnikov, razen če se uporabi postopek iz točke (d) člena 104(1).

[...]“

4 Člen 104 te uredbe, naslovljen „Postopki za oddajo javnih naročil“, je v odstavku 1 določal:

„Postopki za podeljevanje koncesijskih pogodb ali oddajo javnih naročil, vključno z okvirnimi pogodbami, imajo eno od naslednjih oblik:

[...]

(d) postopek s pogajanjem, tudi brez predhodne objave;

[...]“

5 Člen 117 navedene uredbe, naslovljen „Javni naročnik“, je v odstavku 1 določal:

„Institucije Unije v smislu člena 2, izvajalske agencije in organi v smislu členov 208 in 209 se v primeru naročil, ki jih oddajo za svoj račun, štejejo za javne naročnike, razen kadar kupujejo pri osrednjem nabavnem organu. [...]

Te institucije v skladu s členom 65 prenesejo potrebna pooblastila za izvajanje nalog javnega naročnika.“

Finančna uredba

6 Člen 2 finančne uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

(51) ‚javno naročilo‘ pomeni pisno sklenjeno odplačno pogodbo med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi naročniki v smislu členov 174 in 178, da bi proti plačilu cene, ki se v celoti ali delno plača iz proračuna, pridobili premičnine ali nepremičnine, izvedbo gradenj ali opravljanje storitev, kar vključuje:

[...]

(b) naročila blaga;

[...]“

7 Člen 63 te uredbe, naslovljen „Deljeno upravljanje z državami članicami“, v odstavku 1 določa:

„Kadar [Evropska] [k]omisija izvršuje proračun v okviru deljenega upravljanja, se naloge, povezane z izvrševanjem proračuna, prenesejo na države članice. Komisija in države članice pri upravljanju sredstev Unije upoštevajo načela dobrega finančnega poslovanja, preglednosti in nediskriminacije ter zagotavljajo prepoznavnost delovanja Unije. V ta namen Komisija in države članice izpolnjujejo vsaka svoje obveznosti v zvezi s kontrolo in revizijo ter prevzamejo nastale obveznosti, določene v tej uredbi. Pravila za posamezni sektor vključujejo dopolnilne določbe.“

8 Člen 160 navedene uredbe, naslovljen „Načela, ki se uporabljajo za naročila, in njihovo področje uporabe“, določa:

„1. Vsa naročila, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračuna, morajo upoštevati načela preglednosti, sorazmernosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije.

2. Za vsa naročila se omogoči sodelovanje najširšemu možnemu krogu ponudnikov, razen če se uporabi postopek iz točke (d) člena 164(1).

[...]“

9 Člen 164 iste uredbe, naslovljen „Postopki javnega naročanja“, določa:

„1. Postopki javnega naročanja za oddajo koncesijskih pogodb ali javnih naročil, vključno z okvirnimi pogodbami, imajo eno od naslednjih oblik:

[...]

(d) postopek s pogajanjem, tudi brez predhodne objave;

[...]

4. Javni naročnik se v vseh postopkih, ki vključujejo pogajanja, s ponudniki pogaja o prvih in vseh nadaljnjih ponudbah ali njihovih delih – razen o končnih ponudbah – da bi izboljšali njihovo vsebino. Minimalne zahteve in merila, določena v dokumentaciji za postopek javnega naročanja, niso predmet pogajanj.

[...]“

10 Člen 174 finančne uredbe, naslovljen „Javni naročnik“, v odstavku 1, prvi pododstavek, določa:

„Institucije Unije, izvajalske agencije in organi Unije iz členov 70 in 71 štejejo za javne naročnike pri naročilih, ki jih oddajo za svoj račun, razen kadar nabavljajo pri osrednjem nabavnem organu. Službe v institucijah Unije ne štejejo za javne naročnike, kadar sklepajo medsebojne sporazume o ravni storitve.“

Direktiva 2014/24

11 V uvodnih izjavah 2 in 50 Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL 2014, L 94, str. 65, ter popravek v UL 2015, L 264, str. 19, in v UL 2015, L 275, str. 68), kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/2170 z dne 24. novembra 2015 (UL 2015, L 307, str. 5, v nadaljevanju: Direktiva 2014/24), je navedeno:

„(2) Javna naročila [...] [so eden] od tržnih instrumentov, ki jih je treba uporabiti za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti ob hkratnem zagotavljanju najučinkovitejše rabe javnih sredstev. V ta namen bi bilo treba pregledati in posodobiti pravila o javnem naročanju, sprejeta v skladu z Direktivo 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (UL, posebna izdaja

v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 19)] in Direktivo 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 7, str. 132)], da bi povečali učinkovitost javne porabe [...].

[...]

- (50) Zaradi škodljivih učinkov na konkurenco bi se morali postopki s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o javnem naročilu uporabljati samo v zelo izjemnih okoliščinah. Ta izjema bi morala biti omejena na primere, v katerih objava ni mogoča zaradi skrajne nujnosti, nastale kot posledica dogodkov, ki jih javni naročnik ni mogel predvideti in mu zanje ni mogoče pripisati odgovornosti, ali v katerih je že na samem začetku jasno, da objava ne bo spodbudila konkurence ali boljših rezultatov naročanja, ne nazadnje zato, ker objektivno obstaja le en gospodarski subjekt, ki lahko izvede javno naročilo. To velja za umetnine, pri katerih identiteta umetnika sama po sebi določa enkratnost in unikatno vrednost umetniškega predmeta. Za ekskluzivnost so lahko tudi drugi razlogi, a uporabo postopka s pogajanjem brez objave lahko upraviči le objektivna ekskluzivnost, če ekskluzivnosti ni ustvaril javni naročnik sam zaradi prihodnjega postopka javnega naročanja.

Javni naročniki, ki uporabijo to izjemo, bi morali navesti razloge, zakaj ni razumnih alternativ ali nadomestkov, kot na primer uporaba alternativnih distribucijskih kanalov, tudi zunaj države članice javnega naročnika, ali preučitev funkcionalno primerljivih gradenj, blaga in storitev.

Če se ekskluzivnost pojavi zaradi tehničnih razlogov, bi bilo treba te razloge za vsak primer posebej natančno opredeliti in upravičiti. Ti razlogi bi denimo lahko vključevali skorajšnja tehnična nemožnost, da bi zahtevano kakovost izvedbe dosegel kak drug gospodarski subjekt, ali potrebo po uporabi posebnega znanja, orodij ali sredstev, ki jih ima na razpolago le en gospodarski subjekt. Tehnični razlogi lahko izvirajo tudi iz posebnih zahtev glede interoperabilnosti, ki jih je treba izpolniti, da se zagotovi delovanje gradenj, blaga ali storitev, ki so predmet javnega naročila.

Nenazadnje postopek javnega naročanja ni uporaben, če se blago neposredno nabavi na blagovni borzi, vključno s tržnimi platformami za blago, kot so borze kmetijskega blaga, surovin in energetskih proizvodov, na katerih regulirana in nadzorovana večstranska struktura trgovanja že po naravi zagotavlja tržne cene.“

- 12 Člen 4 te direktive, naslovljen „Višine mejnih vrednosti“, določa:

„Ta direktiva se uporablja za javna naročila, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (DDV) je enaka ali višja od naslednjih mejnih vrednosti:

[...]

- (c) 209000 EUR za javna naročila blaga in storitev, ki jih oddajo javni naročniki na podcentralni ravni, in projektne natečaje, ki jih organizirajo ti organi; [...]

[...]“

- 13 Člen 5 navedene direktive, naslovljen „Metode za izračun ocenjene vrednosti javnih naročil“, določa:

„1. Izračun ocenjene vrednosti javnega naročila temelji na celotnem plačljivem znesku brez DDV, kakor ga oceni javni naročnik, vključno s katero koli opcijo in morebitnimi podaljšanji naročil, kakor je izrecno navedeno v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

[...]

3. Metoda, ki se uporablja za izračun ocenjene vrednosti javnega naročila, ne sme biti izbrana z namenom, da bi bilo naročilo izključeno iz področja uporabe te direktive. Naročila se ne sme razdeliti, da bi se izognili uporabi te direktive, razen če se to utemelji z objektivnimi razlogi.

4. Ta ocenjena vrednost je veljavna, ko je poslan javni razpis, oziroma če javni razpis ni predviden, ko javni naročnik začne postopek javnega naročanja, na primer, kjer je primerno, z navezovanjem stikov z gospodarskimi subjekti v zvezi z javnim naročilom.

[...]“

- 14 Člen 18 iste direktive, naslovljen „Načela javnega naročanja“, v odstavku 1 določa:

„Javni naročniki obravnavajo gospodarske subjekte enako in nediskriminatorno ter delujejo transparentno in sorazmerno.

Javno naročilo ni zasnovano z namenom, da se izključi iz področja uporabe te direktive ali da se umetno omeji konkurenca. Konkurenca se šteje za umetno omejeno, če je javno naročilo zasnovano z namenom, da neupravičeno zagotavlja boljšo oziroma slabšo obravnavo nekaterih gospodarskih subjektov.“

- 15 Člen 26 Direktive 2014/24, naslovljen „Izbira postopkov“, v odstavkih 4 in 6 določa:

„4. Države članice določijo, da lahko javni naročniki uporabijo konkurenčni postopek s pogajanjem ali konkurenčni dialog v naslednjih primerih:

[...]

(b) v zvezi z gradnjami, blagom ali storitvami, pri katerih se v okviru odprtega ali omejenega postopka predložijo le nepravilne ali nesprijemljive ponudbe. V takih primerih javnim naročnikom ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu, če v postopek vključijo vse ponudnike – vendar samo te – ki izpolnjujejo pogoje iz členov 57 do 64 in so v predhodno izvedenem odprtem ali omejenem postopku predložili ponudbe v skladu s formalnimi zahtevami za postopek javnega naročanja.

Za nepravilne veljajo zlasti ponudbe, ki niso skladne z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ki so prispele prepozno, pri katerih je dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija ali ki jih javni naročniki ocenijo za neobičajno nizke. Za nesprijemljive veljajo zlasti ponudbe ponudnikov, ki niso ustrezno usposobljeni, ter ponudbe, katerih cena presega proračun javnega naročnika, kot je določen in dokumentiran pred začetkom postopka javnega naročanja.

[...]

6. V posebnih primerih in okoliščinah, izrecno omenjenih v členu 32, lahko države članice določijo, da lahko javni naročniki uporabijo postopek s pogajanjem brez predhodne objave javnega razpisa. Države članice dovolijo uporabo tega postopka samo v primerih iz člena 32.“

- 16 Člen 32 te direktive, naslovljen „Uporaba postopka s pogajanjem brez predhodne objave“, v odstavku 2 določa:

„Postopek s pogajanjem brez predhodne objave se lahko uporablja za javna naročila gradenj, javna naročila blaga in javna naročila storitev v katerem koli od naslednjih primerov:

- (a) če v odprtem ali omejenem postopku ni oddana nobena ponudba, nobena ustrezna ponudba, nobena prijava za sodelovanje ali nobena ustrezna prijava za sodelovanje, če se prvotni pogoji javnega naročila bistveno ne spremenijo in se Komisiji na zahtevo pošlje poročilo.

Ponudba se šteje za neustrezno, če ni relevantna za javno naročilo, ker brez bistvenih sprememb očitno ne ustreza potrebam in zahtevam javnega naročnika, ki so določene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Prijava za sodelovanje se šteje za neustrezno, če je treba zadevni gospodarski subjekt izključiti ali se ga lahko izključi v skladu s členom 57 oziroma ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje, ki jih javni naročnik določi v skladu s členom 58;

[...]“

Bolgarsko pravo

Zakon o javnem naročanju

- 17 Zakon za obshtestvenite porachki (zakon o javnem naročanju, DV št. 13 z dne 16. februarja 2016) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o javnem naročanju), v členu 2 določa:

„(1) Javna naročila se oddajo v skladu z načeli Pogodbe [DEU], zlasti v skladu s prostim pretokom blaga, svobodo ustanavljanja, svobodo opravljanja storitev in vzajemnim priznavanjem ter načeli, ki izhajajo iz teh načel, in sicer:

1. enako obravnavanje in prepoved diskriminacije;
2. svobodna konkurenca;
3. sorazmernost;
4. javnost in preglednost.

(2) Javni naročniki pri oddaji javnih naročil nimajo pravice omejevati konkurenco z določanjem pogojev ali zahtev, ki zagotavljajo neupravičeno prednost ali neupravičeno omejujejo dostop gospodarskih subjektov do javnega naročila in ki niso povezani s predmetom, vrednostjo, težavnostjo, količino ali obsegom javnega naročila.“

18 Člen 18 tega zakona v odstavkih 1, 2 in 7 določa:

„(1) Postopki v smislu tega zakona so:

[...]

8. pogajanja brez predhodne objave;

9. pogajanja brez predhodnega povabila k sodelovanju;

10. pogajanja brez objave obvestila o javnem naročilu;

[...]

13. neposredna pogajanja.

(2) Odprti postopek in javni razpis sta postopka, v okviru katerih lahko vsaka zainteresirana oseba odda ponudbo.

[...]

(7) V okviru postopkov s pogajanja v smislu odstavka 1, točke od 8 do 10 in točka 13, se javni naročnik pogaja o pogodbenih pogojih z eno ali več natančno določenimi osebami.“

19 Člen 79(1) navedenega zakona določa:

„Javni naročniki lahko uporabijo postopek s pogajanja brez predhodne objave le v naslednjih primerih:

1. če v okviru odprtega ali omejenega postopka ni bila oddana nobena ponudba ali prijava za sodelovanje oziroma če ponudbe ali prijave za sodelovanje niso bile ustrezne, prvotni pogoji javnega naročila pa niso bistveno spremenjeni;

[...]“

20 Člen 110 istega zakona v odstavku 1 določa:

„Javni naročnik konča postopek z obrazloženo odločbo, če:

1. ni bila oddana nobena ponudba, prijava za sodelovanje ali konkurenčni projekt oziroma se noben udeleženec ni udeležil pogajanj;

2. nobena od ponudb ali prijav za sodelovanje ni izpolnjevala pogojev za predložitev, vključno glede oblik, načinov in rokov, oziroma nobena od teh ponudb ali prijav ni bila ustrezna;

[...]“

21 Člen 182 zakona o javnem naročanju določa:

„(1) Javni naročnik se lahko neposredno pogaja z določenimi osebami, kadar je podan eden od razlogov iz člena 79(1), točke 3 in od 5 do 9, ali če:

[...]

2. je bil postopek za oddajo javnega naročila z javnim razpisom končan, ker ni bila oddana nobena ponudba ali ker so bile oddane ponudbe neustrezne, prvotni pogoji pa niso bili bistveno spremenjeni;

[...]“

Zakon o evropskih strukturnih in investicijskih skladih

- 22 Člen 49(2) zakon za upravljanje na sredstvih od Evropske strukturne in investicijske fondove (zakon o upravljanju sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, DV št. 101 z dne 22. decembra 2015) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o evropskih strukturnih in investicijskih skladih), določa:

„Za določitev izvajalca, odgovornega za naloge v zvezi z gradnjo, storitvami in/ali dobavo blaga, ki so predmet javnega naročila v smislu zakona o javnem naročanju, se pravila iz:

1. zakona o javnem naročanju, če je upravičenec javni naročnik v smislu navedenega zakona;

[...] uporabljajo. [...]“

Uredba o izvajanju zakona o javnem naročanju

- 23 Člen 64 pravilnik za prilagane na zakona za obshtestvenite porachki (uredba o izvajanju zakona o javnem naročanju, DV št. 28 z dne 8. aprila 2016) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, v odstavku 1 določa:

„V odločbi o končanju postopka iz člena 18(1), točke od 8 do 10 in 13, zakona o javnem naročanju javni naročniki navedejo tudi osebe, ki bodo povabljene k sodelovanju pri pogajanjih, razen v primerih iz člena 79(1), točki 7 in 8, člena 138(1), točka 2, in člena 164(1), točki 9 in 10, [tega] zakona [...] ter v primerih iz člena 182(1), točka 3, [navedenega] zakona [...]“

Spor o glavni stvari in vprašnji za predhodno odločanje

- 24 Občina Razlog je prejela evropska sredstva, dodeljena za izboljšanje šolske in izobraževalne infrastrukture na poklicni gimnaziji za kmetijsko mehanizacijo, ki je na ozemlju te občine. V zvezi s tem je kot javni naročnik izvedla postopek javnega naročanja z javnim razpisom, katerega predmet je bila dobava tehnike, opreme in pohištva za potrebe te gimnazije.
- 25 To naročilo je bilo razdeljeno na štiri sklope. Edina ponudba, ki je bila oddana, se je nanašala le na sklop št. 2 z naslovom „Oprema za obdelavo kovin“. Javni naročnik je menil, da ta ponudba ni v skladu s pogoji naročila, ker je bil njen znesek več kot dvakrat višji od ocenjene vrednosti naročila. Javni naročnik je zato ugotovil, da ta postopek ni bil uspešen, in ga končal z odločbo z dne 1. novembra 2017, sprejeto na podlagi člena 110(1), točki 1 in 2, zakona o javnem naročanju.

- 26 Javni naročnik je z odločbo z dne 1. decembra 2017 v skladu s členom 79(1), točka 1, tega zakona uvedel postopek s pogajanjem brez predhodne objave, katerega predmet je bila „dobava opreme za obdelavo kovin za potrebe poklicne gimnazije za kmetijsko mehanizacijo, ki je v mestu Razlog“. Ocenjena vrednost tega naročila, v katerem so bili brez sprememb povzeti pogoji naročila, prvotno objavljeni za ta sklop, je bila 33.917,82 bolgarskih levov (BGN) brez DDV (približno 17.370 EUR). Izbira tega načina oddaje naj bi temeljila na neobstoju ustrezne ponudbe za ta sklop v okviru predhodnega odprtega postopka.
- 27 V okviru tega postopka s pogajanjem brez predhodne objave je javni naročnik k sodelovanju povabil en sam gospodarski subjekt, in sicer družbo Dikar Konsult OOD, in ji s pogodbo, sklenjeno 29. decembra 2017, oddal naročilo v vrednosti 33.907 BGN brez DDV (približno 17.365 EUR).
- 28 V zvezi z navedenim postopkom s pogajanjem brez predhodne objave je bila pri ministru vložena pritožba. S to pritožbo se je javnemu naročniku očitalo, da je brez kakršne koli utemeljitve dal prednost izbranemu gospodarskemu subjektu in tako odpravil svobodno konkurenco, s čimer je kršil načela, določena zlasti v členu 160 finančne uredbe.
- 29 Minister je z dopisom z dne 20. marca 2020 javnega naročnika kot prejemnika sredstev iz evropskih skladov obvestil o prejemu pritožbe in o uvedbi postopka za določitev finančnega popravka.
- 30 Javni naročnik je trdil, da se lahko v skladu s členom 18(7) zakona o javnem naročanju odloči pogajati z eno ali več določenimi osebami. Poleg tega naj bi bil postopek s pogajanjem brez predhodne objave neločljivo povezan s predhodnim postopkom z javnim razpisom, v katerem so imele možnost sodelovati vse zainteresirane osebe. Predložitev ene same ponudbe, katere znesek je presegal dvakratno ocenjeno vrednost naročila, pa naj bi dokazovala neobstoj interesa za sodelovanje v tem postopku zaradi nizke vrednosti naročila. Neuspešnost postopka z javnim razpisom naj bi tako utemeljila odločitev javnega naročnika, da v poznejšem postopku s pogajanjem brez predhodne objave k sodelovanju povabi en sam gospodarski subjekt.
- 31 Minister je z odločbo z dne 15. aprila 2020 (v nadaljevanju: odločba z dne 15. aprila 2020) za javnega naročnika uporabil finančni popravek v višini 10 % stroškov v zvezi s pogodbo, sklenjeno z družbo Dikar Konsult, upravičenih do financiranja iz evropskih skladov. Minister je v tej odločbi nasprotoval načinu izvedbe postopka s pogajanjem brez predhodne objave. Zlasti iz člena 160 finančne uredbe naj bi izhajalo, da je treba v postopku oddaje javnih naročil nujno spoštovati načelo svobodne konkurence. Zato naj člen 79(1), točka 1, zakona o javnem naročanju ne bi mogel upravičiti oddaje javnega naročila brez vsakršnega javnega razpisa, saj naj bi člen 64(1) in (3) uredbe o izvajanju tega zakona s tem, da se nanaša na „osebe“, pri čemer gre za množino, izrecno nalagal, da se k sodelovanju pri pogajanjih povabi več oseb. Javni naročnik naj bi s tem, ko je povabil le družbo Dikar Konsult, ne da bi to odločitev obrazložil, tej družbi tako dal neupravičeno prednost in omejil sodelovanje nedoločenega kroga gospodarskih subjektov, zainteresiranih za javno naročilo.
- 32 Administrativen sad Blagoevgrad (upravno sodišče v Blagoevgradu, Bolgarija) je na podlagi tožbe javnega naročnika odločbo z dne 15. aprila 2020 razveljavilo. Po mnenju tega sodišča pogoji izvedbe postopka s pogajanjem brez predhodne objave dejansko onemogočajo uporabo načela zagotavljanja konkurence na najširši možni podlagi, bodisi zaradi posebnega predmeta javnega naročila bodisi zaradi tega, ker ni bila predložena nobena ustrežna ponudba. Poleg tega naj bi člen 18(7) zakona o javnem naročanju javnemu naročniku izrecno omogočal, da se o pogodbenih pogojih pogaja z eno ali več določenimi osebami.

- 33 Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče, Bolgarija), pri katerem je minister vložil kasacijsko pritožbo, se sprašuje, ali javni naročnik krši načela enakega obravnavanja, prepovedi diskriminacije in svobodne konkurence, če v okviru postopka s pogajanja brez predhodne objave, ki se, na eni strani, začne po koncu neuspešnega odprtega postopka in v katerem so, na drugi strani, brez sprememb povzeti prvotni pogoji javnega naročila, k sklenitvi javnega naročila povabi en sam gospodarski subjekt, čeprav predmet javnega naročila nima posebnosti, ki bi upravičila, da se njegova izvedba zaupa povabljenemu subjektu.
- 34 V zvezi s tem to sodišče navaja razhajanja med bolgarskimi sodišči, vključno znotraj tega sodišča samega, glede razlage člena 79(1), točka 1, zakona o javnem naročanju v povezavi s členom 160(2) in členom 164(1)(d) finančne uredbe. Najprej, poudarja, da čeprav člen 160(2) finančne uredbe izjemoma dovoljuje odstopanje od načela oddaje javnih naročil z najširšo možno konkurenco, ta določba ne omogoča izključitve načel enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije. Člen 164(4), prvi stavek, finančne uredbe naj bi se poleg tega nanašal na „ponudnike“, pri čemer gre za množino.
- 35 Dalje, čeprav se finančna uredba praviloma ne uporablja za nacionalne javne naročnike, predložitveno sodišče meni, da bi jo bilo treba v obravnavanem primeru uporabiti, saj vrednost zadevnega javnega naročila ne dosega mejne vrednosti, določene z Direktivo 2014/24. Uporaba člena 160(1) in (2) finančne uredbe naj bi bila lahko utemeljena z uporabo sredstev iz proračuna Unije.
- 36 Nazadnje, predložitveno sodišče navaja, da je upošteveno dejansko stanje v tej zadevi nastalo, ko je Uredba št. 966/2012 še veljala, medtem ko je bila odločba z dne 15. aprila 2020 sprejeta po razveljavitvi te uredbe in začetku veljavnosti finančne uredbe. Vsekakor naj bi bili vsebina člena 160 finančne uredbe in vsebina člena 102(1) in (2) Uredbe št. 966/2012, ki se uporablja za spor o glavni stvari, enaki.
- 37 V teh okoliščinah je Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba člen 160(1) in (2) Uredbe 2018/1046 ter člen 102(1) in (2) Uredbe št. 966/2012 razlagati tako, da veljata tudi za javne naročnike držav članic Unije, kadar so javna naročila, ki jih oddaja, financirana s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je treba načela preglednosti, sorazmernosti, enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije, določena v členu 160(1) Uredbe 2018/1046 in v členu 102(1) Uredbe št. 966/2012, razlagati tako, da dovoljujejo popolno omejitev konkurence pri oddaji javnega naročila v postopku s pogajanja brez predhodne objave, kadar predmet javnega naročila nima posebnosti, zaradi katerih bi bilo objektivno potrebno, da ga izvede zgolj gospodarski subjekt, ki je povabljen k pogajanjem? Ali je treba zlasti člen 160(1) in (2) v povezavi s členom 164(1)(d) Uredbe 2018/1046 in člen 102(1) in (2) v povezavi s členom 104(1)(d) Uredbe št. 966/2012 razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi katere lahko javni naročnik po ustavitvi postopka oddaje javnega naročila zaradi dejstva, da je edina oddana ponudba neustrezna, k sodelovanju v postopku s pogajanja brez predhodne objave povabi en sam gospodarski subjekt, kadar predmet javnega naročila nima posebnosti, zaradi katerih bi bilo objektivno potrebno, da ga izvede zgolj gospodarski subjekt, ki je povabljen k pogajanjem?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 38 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 160(1) in (2) finančne uredbe ter člen 102(1) in (2) Uredbe št. 966/2012 razlagati tako, da se uporabljata za postopke za oddajo javnih naročil, ki jih organizirajo javni naročniki držav članic, če se ta javna naročila financirajo s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov.
- 39 Člen 160 finančne uredbe, naslovljen „Načela, ki se uporabljajo za naročila, in njihovo področje uporabe“, v odstavku 1 določa, da morajo „[v]sa naročila, ki se v celoti ali delno financirajo iz proračuna, [...] upoštevati načela preglednosti, sorazmernosti, enakega obravnavanja in nediskriminacije“. Odstavek 2 te določbe določa, da se „[z]a vsa naročila [...] omogoči sodelovanje najširšemu možnemu krogu ponudnikov, razen če se uporabi postopek iz točke (d) člena 164(1)“, in sicer postopek s pogajanji, tudi brez predhodne objave.
- 40 Kot izhaja iz točke 35 te sodbe, to prvo vprašanje temelji na predpostavki, da čeprav se finančna uredba ne uporablja za nacionalne javne naročnike, bi lahko kljub temu omilila neuporabo Direktive 2014/24 v primeru javnega naročila, katerega vrednost ne dosega mejne vrednosti, določene s to direktivo.
- 41 Predložitveno sodišče pravilno navaja, da se finančna uredba ne uporablja za postopke za oddajo javnih naročil, ki jih organizirajo javni naročniki držav članic.
- 42 Iz člena 2, točka 51, finančne uredbe namreč izhaja, da „javno naročilo“ v smislu te uredbe pomeni „pisno sklenjeno odplačno pogodbo med enim ali več gospodarskimi subjekti ter enim ali več javnimi naročniki v smislu členov 174 in 178, da bi proti plačilu cene, ki se v celoti ali delno plača iz proračuna, pridobili premičnine ali nepremičnine, izvedbo gradenj ali opravljanje storitev [...]“.
- 43 Člen 174 te uredbe, naslovljen „Javni naročnik“, pa v odstavku 1, prvi pododstavek, prvi stavek, določa, da „[i]nstitucije Unije, izvajalske agencije in organi Unije iz členov 70 in 71 štejejo za javne naročnike pri naročilih, ki jih oddajo za svoj račun, razen kadar nabavljajo pri osrednjem nabavnem organu“.
- 44 Kot je navedeno v Prilogi II k finančni uredbi, besedilo člena 174 te uredbe ustreza besedilu člena 117(1) Uredbe št. 966/2012, ki je bila razveljavljena s finančno uredbo z učinkom od 2. avgusta 2018.
- 45 Pojem „javni naročnik“, ki izhaja iz Uredbe št. 966/2012, je tako po začetku veljavnosti finančne uredbe ostal v svojem bistvu nespremenjen, tako da je treba ta pojem v okviru teh dveh uredb razlagati enako.
- 46 Iz člena 174 finančne uredbe tako jasno izhaja, da pojem „javni naročnik“, na katerega se nanaša člen 2, točka 51, te uredbe, tako kot člen 117 Uredbe št. 966/2012 vključuje le institucije Unije, izvajalske agencije in organe Unije iz členov 70 in 71 finančne uredbe.
- 47 Iz tega sledi, da se nobena od teh uredb ne uporablja za postopke za oddajo javnih naročil, ki jih izvedejo javni naročniki držav članic.

- 48 Poleg tega iz člena 63(1) finančne uredbe izhaja, da kadar Komisija izvršuje proračun v okviru deljenega upravljanja, se naloge, povezane z izvrševanjem proračuna, prenesejo na države članice. Te morajo zlasti spoštovati dopolnilne določbe, ki jih vključujejo pravila za posamezni sektor. Zato člen 63(1) te uredbe – kot je Komisija poudarila v pisnem stališču – državam članicam nalaga, da tudi kadar opravljajo naloge izvrševanja proračuna z javnimi naročili, ki se financirajo s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ne uporabijo finančne uredbe, temveč svojo nacionalno zakonodajo, vključno z določbami, s katerimi se prenašajo direktive o javnem naročanju.
- 49 Tako je očitno, da tudi če se javno naročilo financira s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, obveznost javnih naročnikov držav članic, da spoštujejo temeljna načela javnega naročanja, in sicer načela enakega obravnavanja, prepovedi diskriminacije, preglednosti in sorazmernosti, ne more izhajati iz člena 160 finančne uredbe.
- 50 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 160(1) in (2) finančne uredbe ter člen 102(1) in (2) Uredbe št. 966/2012 razlagati tako, da se ne uporabljata za postopke za oddajo javnih naročil, ki jih organizirajo javni naročniki držav članic, tudi če se ta naročila financirajo s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

Drugo vprašanje

- 51 Najprej je treba opozoriti, da se mora vprašanje za predhodno odločanje preučiti glede na vse določbe Pogodb in sekundarnega prava, ki so lahko upoštevne za izpostavljeno problematiko (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 1985, Mutsch, 137/84, EU:C:1985:335, točka 10). Okoliščina, da je predložitveno sodišče vprašanje za predhodno odločanje oblikovalo tako, da se je sklicevalo na nekatere določbe prava Unije, torej ni ovira za to, da mu Sodišče predloži vse elemente razlage, ki bi lahko bili koristni pri sojenju v zadevi, o kateri odloča, ne glede na to, ali jih predložitveno sodišče v vprašanih navaja (glej v tem smislu sodbi z dne 12. decembra 1990, SARPP, C-241/89, EU:C:1990:459, točka 8, in z dne 8. junija 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, točka 55).
- 52 Predložitveno sodišče se z drugim vprašanjem sklicuje na člena 160 in 164 finančne uredbe ter na člena 102 in 104 Uredbe št. 966/2012. Iz odgovora na prvo vprašanje pa izhaja, da se te določbe v tej zadevi ne uporabljajo.
- 53 Kljub temu imajo navedene določbe, ki določajo načela javnega naročanja, enak namen kot člen 18(1) Direktive 2014/24, iz katerega prav tako izhaja obveznost spoštovanja temeljnih načel javnega naročanja.
- 54 Čeprav vrednost naročila iz postopka v glavni stvari ne dosega mejne vrednosti za uporabo Direktive 2014/24, ki je s členom 4(c) te direktive določena na 209.000 EUR za javna naročila blaga, ki jih oddajo javni naročniki na podcentralni ravni, kot je občina Razlog, so določbe Direktive 2014/24 na podlagi nacionalnega prava postale neposredno in brezpogojno uporabne za položaje, ki tako kot položaj glede naročila iz postopka v glavni stvari običajno ne spadajo na področje uporabe te direktive. Iz člena 49(2) zakona o evropskih strukturnih in investicijskih skladih namreč izhaja, da se zakon o javnem naročanju, s katerim je bila v bolgarski pravni red natančno prenesena Direktiva 2014/24, uporablja za vse postopke za oddajo javnih naročil, subvencioniranih iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ne glede na vrednost naročil.

- 55 Kadar pa se nacionalna zakonodaja za rešitve, ki se uporabljajo za položaje, za katere se ne uporablja akt Unije, neposredno in brezpogojno uskladi z rešitvami, ki jih vsebuje ta akt, obstaja nedvomen interes Unije za to, da se prevzete določbe navedenega akta razlagajo enotno. To namreč omogoča preprečitev razlik pri razlagi v prihodnosti in zagotovitev enakega obravnavanja teh položajev in položajev, ki spadajo na področje uporabe navedenih določb (glej v tem smislu sodbe z dne 18. oktobra 1990, Dzodzi, C-297/88 in C-197/89, EU:C:1990:360, točki 36 in 37; z dne 5. aprila 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, točki 33 in 34, ter z dne 31. marca 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, točka 43).
- 56 Ker se drugo vprašanje nanaša na postopek s pogajanjem brez predhodne objave za javna naročila gradenj, blaga in storitev, je poleg tega treba poudariti, da je člen 32(2) Direktive 2014/24, v točkah od (a) do (c) katerega je naštet, „v katerem [...] od [...] primerov“ je dovoljeno tak postopek uporabiti, upošteven za odgovor na to drugo vprašanje. To naštevanje je poleg tega izčrpno, saj člen 26(6) te direktive določa, da države članice ne smejo dovoliti uporabe postopka s pogajanjem brez predhodne objave javnega razpisa v primerih, ki niso navedeni v členu 32 navedene direktive (glej po analogiji sodbi z dne 8. aprila 2008, Komisija/Italija, C-337/05, EU:C:2008:203, točki 56 in 57, ter z dne 15. oktobra 2009, Komisija/Nemčija, C-275/08, neobjavljena, EU:C:2009:632, točka 54).
- 57 V teh okoliščinah je treba člen 32(2)(a) te direktive v povezavi s členom 18(1) navedene direktive razlagati tako, da se lahko javni naročnik v okviru postopka s pogajanjem brez predhodne objave obrne na en sam gospodarski subjekt, če so v tem postopku brez bistvenih sprememb povzeti prvotni pogoji naročila, navedeni v predhodnem odprtem postopku, ki je bil končan, ker je bila edina oddana ponudba neustrezna, čeprav predmet zadevnega naročila objektivno nima posebnosti, ki bi upravičile, da se njegova izvedba zaupa zgolj temu gospodarskemu subjektu.
- 58 V skladu s členom 32(2)(a), prvi pododstavek, Direktive 2014/24 se uporaba tega postopka med drugim dovoli za javna naročila blaga, če v odprtem ali omejenem postopku ni oddana nobena ponudba ali nobena ustrezna ponudba, pod pogojem, da se prvotni pogoji javnega naročila bistveno ne spremenijo in se Komisiji na zahtevo pošlje poročilo.
- 59 Iz besedila te določbe tako jasno izhaja, da lahko javni naročnik uporabi postopek s pogajanjem brez predhodne objave, če so izpolnjeni trije kumulativni pogoji. Prvič, dokazati mora, da ni prejel nobene ponudbe ali vsaj nobene ustrezne ponudbe v okviru predhodnega odprtega ali omejenega postopka naročila, ki ga je iz tega razloga končal. Drugič, v postopku s pogajanjem brez predhodne objave, ki sledi, se prvotni pogoji naročila, kot so bili navedeni v obvestilu o javnem naročilu, objavljenem v okviru predhodnega odprtega ali omejenega postopka, ne smejo bistveno spremeniti. Tretjič in zadnjič, javni naročnik mora biti zmožen Komisiji poslati poročilo o položaju, če ga ta od njega zahteva.
- 60 Ker ta zadnji pogoj v obravnavani zadevi ni sporen, je treba pojasniti vsebino prvih dveh pogojev za uporabo člena 32(2)(a), prvi pododstavek, Direktive 2014/24.
- 61 Glede prvega pogoja iz člena 32(2)(a), drugi pododstavek, te direktive izhaja, da se ponudba šteje za neustrezno, če ni relevantna za javno naročilo, ker brez bistvenih sprememb očitno ne ustreza potrebam in zahtevam javnega naročnika, ki so določene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

- 62 Ponudbo je namreč treba šteti za neustrezno, če je „nesprejemljiva“ v smislu člena 26(4)(b), drugi pododstavek, navedene direktive, ki med drugim zajema konkurenčne postopke s pogajanjem. V skladu z zadnjenavedeno določbo za nesprejemljive veljajo zlasti ponudbe ponudnikov, katerih cena presega proračun javnega naročnika, kot je določen in dokumentiran pred začetkom postopka javnega naročanja.
- 63 To očitno velja za ponudbo, katere ponujena cena – kot v primeru ponudbe iz točke 25 te sodbe – je bila več kot dvakrat višja od vrednosti naročila, ki jo je ocenil javni naročnik.
- 64 Glede drugega pogoja za uporabo te določbe se zdi, da iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da javni naročnik v okviru postopka s pogajanjem iz postopka v glavni stvari ni bistveno spremenil prvotnih pogojev naročila, kar bo vseeno moralo preveriti predložitveno sodišče.
- 65 Obenem niti uvodna izjava 50 niti člen 18(1) Direktive 2014/24 ne moreta omajati te jezikovne razlage člena 32(2)(a) te direktive.
- 66 Kot namreč izhaja iz njene splošne sistematike, se uvodna izjava 50 Direktive 2014/24 nanaša na primere uporabe postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ki ne ustrezajo primeru iz člena 32(2)(a) te direktive.
- 67 Poleg tega, če se javni naročnik odloči, da se bo v okviru postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ki je organiziran po neuspešnem odprtem ali omejenem postopku in v katerem so brez bistvenih sprememb povzeti pogoji, ki so bili prvotno navedeni v obvestilu o javnem naročilu, objavljenem v okviru predhodnega odprtega ali omejenega postopka, obrnil na en sam gospodarski subjekt, je tako ravnanje združljivo z načeli javnega naročanja iz člena 18(1), prvi pododstavek, Direktive 2014/24, tudi če zaradi predmeta zadevnega naročila objektivno ni potrebno, da se obrne na ta gospodarski subjekt. V takem primeru predhodni odprti ali omejeni postopek na eni strani in postopek s pogajanjem brez predhodne objave, ki mu sledi, na drugi strani, namreč tvorita neločljivo celoto, tako da okoliščine, da so gospodarski subjekti, ki bi jih to naročilo potencialno zanimalo, imeli priložnost, da se odzovejo in konkurirajo, ni mogoče prezreti.
- 68 V teh okoliščinah gospodarski subjekti, ki v odprtem ali omejenem postopku niso ravnali skrbno in oddali ustrezne ponudbe, v okviru postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ki sledi, javnega naročnika ne morejo prisiliti, da se z njimi pogaja. Imeli so namreč možnost oddati ponudbo v okviru predhodnega odprtega ali omejenega postopka in tako možnost, da v tem postopku zanje v celoti veljajo načela enakosti, prepovedi diskriminacije, preglednosti in sorazmernosti.
- 69 Kljub temu mora javni naročnik, da lahko izkaže – kot to zahteva člen 18(1) drugi pododstavek, Direktive 2014/24 – da zadevno naročilo ni bilo zasnovano z namenom, da se izključi s področja uporabe te direktive ali da se umetno omeji konkurenca, biti zmožen dokazati, da cena, glede katere se je dogovoril z izbranim ponudnikom, ustreza tržni ceni in da ne presega ocenjene vrednosti naročila, izračunane v skladu z zahtevami iz člena 5 navedene direktive. Pri tem javni naročnik ravna v skladu z načelom, ki določa, da mora tisti, ki se želi sklicevati na izjemo, določeno v členu 32 navedene direktive, dokazati, da dejansko obstajajo posebne okoliščine, ki upravičujejo izjemo (glej v tem smislu sodbi z dne 10. marca 1987, Komisija/Italija, 199/85, EU:C:1987:115, točka 14, in z dne 8. aprila 2008, Komisija/Italija, C-337/05, EU:C:2008:203, točka 58).

- 70 Poleg tega javni naročnik s tem, da dokaže, da cena naročila, sklenjenega v postopku s pogajanjem brez predhodne objave, ustreza tržni ceni, izkaže, da gre za najučinkovitejšo rabo javnih sredstev, kot je to navedeno v uvodni izjavi 2 iste direktive, in da zato ni prišlo do nepravilnosti v smislu ureditve Unije glede evropskih strukturnih in investicijskih skladov (glej po analogiji sodbi z dne 26. maja 2016, *Județul Neamț in Județul Bacău*, C-260/14 in C-261/14, EU:C:2016:360, točka 46, ter z dne 1. oktobra 2020, *Elme Messer Metalurgs*, C-743/18, EU:C:2020:767, točka 51).
- 71 Glede na zgoraj navedene preudarke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 32(2)(a) Direktive 2014/24 v povezavi s členom 18(1) te direktive razlagati tako, da se lahko javni naročnik v okviru postopka s pogajanjem brez predhodne objave obrne na en sam gospodarski subjekt, če so v tem postopku brez bistvenih sprememb povzeti prvotni pogoji naročila, navedeni v predhodnem odprtem postopku, ki je bil končan, ker je bila edina oddana ponudba neustrezna, čeprav predmet zadevnega naročila objektivno nima posebnosti, ki bi upravičile, da se njegova izvedba zaupa zgolj temu gospodarskemu subjektu.

Stroški

- 72 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

- 1. Člen 160(1) in (2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ter člen 102(1) in (2) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2015/1929 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. oktobra 2015, je treba razlagati tako, da se ne uporabljata za postopke za oddajo javnih naročil, ki jih organizirajo javni naročniki držav članic, tudi če se ta naročila financirajo s sredstvi iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov.**
- 2. Člen 32(2)(a) Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES, kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/2170 z dne 24. novembra 2015, v povezavi s členom 18(1) te direktive, kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo 2015/2170, je treba razlagati tako, da se lahko javni naročnik v okviru postopka s pogajanjem brez predhodne objave obrne na en sam gospodarski subjekt, če so v tem postopku brez bistvenih sprememb povzeti prvotni pogoji naročila, navedeni v predhodnem odprtem postopku, ki je bil končan, ker je bila edina oddana ponudba neustrezna, čeprav predmet zadevnega naročila objektivno nima posebnosti, ki bi upravičile, da se njegova izvedba zaupa zgolj temu gospodarskemu subjektu.**

Podpisi